

VBO-FORUM - JONGERENTEWERKSTELLING

Michèle Sioen
Voorzitster
Verbond van Belgische Ondernemingen (VBO)

Brussels Expo, 1 oktober 2015

<openingslide>

Mijnheer de premier,
Heren ministers-presidenten,
Dames en heren ministers,
Dames en heren excellenties,
Dames en heren, collega-ondernemers,
vrienden van het VBO,

<aanspreking nog te verifiëren qua aanwezigheden>

Cette journée très active et fructueuse touche à sa fin. Une journée à la réussite de laquelle tous les collègues de la FEB travaillent depuis des mois. 'Young Talent in Action', comme l'a dit Pieter Timmermans, notre CEO, en début d'après-midi, est l'aboutissement d'un travail préparatoire approfondi, avec tous les acteurs concernés. Mais je vous rassure, les choses ne s'arrêtent pas ici. Ce Forum ne marque pas la fin, mais bien le début de notre action en faveur d'un marché du travail plus performant et d'une croissance de l'emploi des jeunes.

Vous avez devant vous une présidente fière. Fière, parce que nous participons tous ensemble aujourd'hui à un **événement** vraiment **unique**. Une journée complète, réunissant environ 2.500 participants. J'ai vu et senti beaucoup de bonne volonté, d'enthousiasme, de vibrations positives ... Et surtout la volonté de contribuer à la solution du problème sociétal de l'emploi des jeunes.

Nous sommes d'ailleurs très honorés que Sa Majesté le Roi soutienne l'initiative 'Young Talent in Action' et qu'il soit venu à notre Forum pour s'enquérir des préoccupations et des attentes des jeunes et des chefs d'entreprise.

Jongerentewerkstelling wekt heel veel interesse. Van de jongeren zelf, enthousiast aanwezig op de ochtendsessie. Maar ook van het bedrijfsleven en zijn sectoren, van de politici en beleidsmakers, de wereld van het onderwijs... Ze waren vandaag allemaal present, uit alle geledingen en groepen en op alle niveaus: Europees, federaal, regionaal en communautair.

Dit Forum, jullie aanwezigheid en actieve deelname vormen een spiegel van de nieuwe, hedendaagse beleidsrealiteit waarbij alle niveaus elkaar als concentrische cirkels versterken en tegelijk maatwerk toelaten.

Dat is ook nodig. Want het probleem van de jongerentewerkstelling stopt nu eenmaal niet aan grenzen en doorkruist bovendien tal van bevoegdheden.

<slide 1>

Overall in Europa hakte de economische en financiële crisis zwaar in op de tewerkstelling, en in het bijzonder bij de jongeren. In de eerste zes maanden van 2015 was op de Belgische arbeidsmarkt ongeveer 20% van de jongeren tussen 15 en 24 jaar werkloos. Sommige landen doen het beduidend beter. Nederland en Denemarken bijvoorbeeld scoren

dubbel zo goed met 1 op 10 werkloze jongeren. Maar er zijn ook landen die het slechter doen met een hogere en heel zorgwekkende jeugdwerkloosheid: buurland Frankrijk bijvoorbeeld, met 1 op 4. Of Spanje en Griekenland, die met 50% werkloze jongeren in heel woelig water verkeren.

Ook in eigen land tonen de jeugdwerkloosheidscijfers grote subregionale verschillen. Tussen het arrondissement Kortrijk en Antwerpen bijvoorbeeld, 18,54% en 23,23%. Of Nijvel, 29,24% en Charleroi, 38,77%. In Brussel had vorig jaar 39,5% van de jongeren geen werk. In Wallonië was dat 32,1% en in Vlaanderen 16,1%.

Maar wat de cijfers ook mogen onthullen, elke werkloze jongere is er één te veel. Een jeugd zonder werk of vooruitzicht op een job hypothekeert de toekomst van de volgende generaties. **Iedereen die zich bekommert over onze toekomst, kan daarom niet voorbij het thema jongerentewerkstelling.** Vandaag meer dan ooit moeten alle actoren inzetten op jongeren en hun kansen op de arbeidsmarkt.

Werk vervult immers een scharnierfunctie in het mensenleven. Werk is een opstap naar zelfredzaamheid en vormt een middel voor zelfrealisatie. Daarom is het zo belangrijk dat onze jeugd ongeremd aan zijn loopbaan kan beginnen.

Jongeren zijn de werknemers, werkgevers, ondernemers, leiders en beslissers van morgen. Het menselijk kapitaal dat ze dankzij hun talenten en vaardigheden vormen, is een waardevolle bron die we moeten ontwikkelen en valoriseren. Onze samenleving, economie, groei en welvaart hangen ervan af.

<slide 2>

Se pose alors inévitablement la question : 'Quelle est la meilleure garantie d'emploi pour les jeunes ?'. Il n'est pas besoin d'être un grand expert pour connaître la réponse : un marché du travail dynamique, qui fonctionne efficacement. En outre, plus d'entrepreneuriat et de compétitivité favorisent la croissance et l'emploi. Et donc aussi l'emploi des jeunes.

Je ne le répéterai jamais assez : laissez-nous entreprendre. Car si l'on peut entreprendre, on peut investir et, ensuite, créer des emplois. J'ai coutume de résumer cette vision dans le slogan 'Business, Growth, Prosperity'. Dans cet ordre-là et pas autrement.

Bravo donc au gouvernement fédéral pour le **tax shift**. Les priorités sont claires pour le dire dans les mots de notre Premier ministre Charles Michel : "Plus d'emplois, plus d'emplois, plus d'emplois". La FEB est prête à s'atteler à la tâche et à transformer le tax shift en un véritable '**job lift**'.

Avec nos fédérations sectorielles, nous relevons le défi. La réduction des charges aidera à maintenir les emplois existants et soutiendra la création de nouveaux emplois. J'en suis fermement convaincue. Mais il ne faut pas en rester là si l'on veut attaquer le problème de l'emploi des jeunes à la racine.

Comme je l'ai déjà dit, **l'emploi des jeunes relève de la responsabilité partagée de tous les acteurs, qui doivent se renforcer mutuellement**

et se compléter. J'ai déjà entendu aujourd'hui de nombreuses propositions, idées et pistes de réflexion. Je voudrais pour conclure ce Forum les regrouper en quelques catégories.

<slide 3>

De eerste cluster is onderwijs.

Uiteraard mogen we het belang en de rol van het **onderwijs** niet onderschatten. Een essentiële doelstelling is de efficiënte aansluiting tussen onderwijs en arbeidsmarkt zodat we geen talent onbenut noch onderbenut laten. Jongeren zinvol oriënteren is daarbij fundamenteel. Net zoals we er ook moeten voor zorgen dat jongeren een waardevolle studie- en schoolkeuze maken, gedreven door hun eigen talenten en met kennis van zaken van de arbeidsmarkt en, waarom niet, met de wil om zelf ondernemer te worden. Weet dat ook leerkrachten muren kunnen helpen slopen tussen onderwijs en arbeidsmarkt. Waarom zouden we bv. niet elke school zijn buddy-bedrijf geven en omgekeerd? Of het vak 'leren ondernemen' introduceren in het laatste jaar secundair? Ik wil zelfs oproepen om de schotten tussen de verschillende onderwijsvormen verder af te bouwen. Want waarom zou het technisch onderwijs minder waard zijn dan het algemeen secundair onderwijs of omgekeerd? Het tegendeel is waar voor heel wat jongeren. Belangrijk is dat jongeren een richting kiezen in functie van hun interesses en talenten. En kijken naar de extra kansen die bepaalde opleidingen – zoals aan de richtingen Science, Technology, Economics, Mathematics (STEM) – bieden op de arbeidsmarkt.

Trouwens, onze sectorfederaties zetten reeds het hele jaar door acties op touw om jongeren, al vanaf de lagere school hun talenten en de markt te leren ontdekken. Hopelijk kunnen ze blijven rekenen op de steun van de overheid om hun initiatieven verder uit te diepen.

La deuxième catégorie couvre le thème de la formation en alternance.

Les pouvoirs publics et les partenaires sociaux jouent un rôle clé dans la **politique du marché du travail**, au niveau tant fédéral que régional.

Il est de la compétence des entités fédérées d'organiser la **formation en alternance**. Celle-ci constitue un levier important pour éviter le décrochage scolaire et assurer une meilleure adéquation entre l'enseignement et le marché du travail. Les partenaires sociaux fédéraux ont posé en 2011 les fondements de la formation en alternance. Ils ont rendu alors un avis unanime au Conseil national du travail sur le statut social des jeunes. La sixième réforme de l'État est l'occasion idéale pour simplifier les systèmes et stimuler le modèle dual. Nos félicitations d'ailleurs aux gouvernements et partenaires régionaux pour le travail remarquable qu'ils ont déjà accompli. Nous sommes à leur disposition pour leur offrir un soutien supplémentaire. Et s'il apparaît que le cadre fédéral en matière sociale et de droit du travail est trop restrictif, nous devons y remédier.

La troisième catégorie est pour moi celle d'un marché du travail dynamique.

Les **régions** disposent encore d'autres instruments pour dynamiser le marché du travail. Par exemple, les réductions prévues pour une politique des groupes cibles. Ou encore, la politique d'activation menée par les services de l'emploi. Ces compétences permettent de concevoir une politique sur mesure, qui s'adapte au mécanisme de l'offre et de la demande sur le marché du travail régional. Notre appel est clair : il faut agir ! Pas de paroles, mais des actes.

Cluster vier noem ik wendbaar werk.

Het **federale beleid** op zijn beurt zet in op de modernisering van het arbeidsrecht, een intelligente loonvorming en een responsabiliserende werkloosheidsverzekering. Tegelijk moeten de obstakels voor de aanwerving en mobiliteit worden weggewerkt. De regering vraagt de sociale partners om de recente hervorming van de opzeggingstermijnen en de schrapping van de proefperiode te evalueren. Om zo hinderpalen in het aanwervingsbeleid te vermijden en de tewerkstelling te verzekeren. De reacties op het terrein door het wegvallen van de proefperiode en de recente uitspraak van het Grondwettelijk Hof die de bijzondere opzegregeling voor de bouwsector onderuithaalt, maken die evaluatie broodnodig. Ik wil zelfs verder gaan: evaluatie is goed, bijsturingen zijn beter!

De komende maanden staan nog heel wat belangrijke dossiers op de agenda van het sociaal overleg, '**wendbaar werk**' voorop. U hoort het goed: 'we**ND**baar' werk, een verschil van twee letters met 'we**RK**baar'. Maar toch zo belangrijk omdat het de juiste focus legt op degelijk werk voor de werknemer, doenbaar werk voor de werkgever en duurzaam werk ten behoeve van de toekomstige welvaart in ons land. Het is aan

de sociale partners om te bewijzen dat ze dit thema in al zijn aspecten en op de juiste niveaus kunnen ontwikkelen.

Onder cluster vijf bundel ik de initiatieven van de ondernemingen.

Onze **ondernemingen** als werkgever zijn eveneens van dichtbij betrokken bij de jongerentewerkstelling.

Onze rol als werkgever situeert zich vooral op het einde van de schoolloopbaan, wanneer de jongeren worden aangeworven en hun eerste stappen zetten op de arbeidsmarkt. Maar ook al vroeger in het traject leveren ondernemingen belangrijke inspanningen. Denk maar aan de stages tijdens de opleiding, om maar één voorbeeld te noemen. Collega-werkgevers, stop niet bij wat vandaag bestaat, maar bouw verder aan de integratie van jongeren in het arbeidsproces.

Hier wil ik een zijsprongetje maken. Tijdens de voorbereidende werkgroepen met jongeren uit alle maatschappelijke geledingen, sprong één grote verzuchting in het oog, een echte catch 22, nl. “Stop met een jarenlange ervaring te vragen in de vacatures. Zo kunnen we ons talent onmogelijk bewijzen”. Vandaar mijn warme oproep aan de collega-werkgevers: *‘Stop seeking experts; hire future experts’*.

Last but not least, la sixième catégorie : le développement de ses propres talents.

Les **jeunes** (et leurs parents) doivent également prendre leurs responsabilités. Découvrir ses talents, vouloir apprendre, apprendre d'autres langues, s'intéresser à la technologie, oser être mobile sur le marché du travail, être prêt à apprendre tout au long de la vie pour

pouvoir s'adapter pendant toute sa carrière... C'est en effet le droit, que dis-je, le devoir des jeunes d'avoir de grandes attentes. Mais si l'on vise haut, il faut aussi se battre. Nous vous faisons confiance. Car vous êtes les collaborateurs, les responsables, les politiciens, les employeurs, les spécialistes ... de demain. L'avenir de notre pays.

Mesdames et Messieurs les chefs d'entreprise, les responsables politiques, les experts, Chers jeunes,

D'intéressantes pistes et propositions ont été révélées aujourd'hui. Vous pourrez les relire à votre aise dans le nouveau numéro de notre magazine REFLECT. Vous en recevrez un exemplaire tout à l'heure en rentrant chez vous.

<slide 4>

La FEB continuera à s'investir énergiquement pour mettre ces propositions sur la table et entrer en dialogue en vue de la réalisation d'un marché du travail plus performant et d'une croissance de l'emploi des jeunes. La faisabilité dépend toutefois de la volonté de TOUS les acteurs à TOUS les niveaux d'arriver à des solutions effectives.

Ik roep dan ook iedereen hier aanwezig, werkgevers, politici, beleidsmakers, onderwijsspecialisten, beslissers en jongeren... op om er samen werk van te maken. Als we allen steunen wat ik in de voorbije minuten heb geschetst, maken we veel kans om te realiseren wat gisteren voor velen nog onmogelijk leek, met name de werkloosheidsgraad van jongeren met één vierde laten dalen tegen het einde van deze legislatuur. Dat is de doelstelling die ook onze CEO, Pieter Timmermans reeds bij het begin van dit Forum vooropstelde.

Dames en heren,

Ik rond af. Het VBO blijft zijn devies trouw: 'Don't wait for a Miracle. Make one!'. We rekenen op jullie allemaal om de handen in elkaar te slaan en onze doelstellingen te bereiken.

Ik nodig u dan ook graag uit voor een glas om deze boeiende dag af te sluiten.

Dank u voor uw aandacht.